

Dosarul nr. 2ra-1823/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Ala Cobăneanu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pasca și Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Edgar Niculcea împotriva Elenei Dorogan cu privire la repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal, casată parțial hotărârea din 8 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă în partea casată o nouă hotărâre

constată:

La 7 august 2018, Edgar Niculcea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Dorogan cu privire la repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că este proprietarul imobilului situat în mun. XXXXX bd. XXXXX ap. XX et. 1, ce constă din apartament cu suprafața de 52 m² (încăpere locativă) și apartament cu suprafața de 13,4 m² (încăpere nelocativă), iar deasupra imobilului său, la etajul 2, se află apartamentul nr. XX, cu suprafața de 64,7 m², care aparține Elenei Dorogan.

A menționat că la 3 august 2018, a plecat cu familia la vilă, iar la 5 august 2018, aproximativ la ora 21:00, când au revenit acasă, au găsit toată locuința inundată.

Pe podea apa era acumulată de circa 5-10 cm de la nivelul pardoselii, toate covoarele din odăi pluteau în apă, iar din tavane apa continua să se scurgă pe pereți și prin lustre.

Ulterior, a urcat imediat la locuința Elenei Dorogan pentru a depista de unde provin scurgerile, însă nimeni nu a deschis ușa, iar urcând la etajul 3 pentru a verifica dacă există scurgeri în ap. XX, nu a identificat niciun semn de umezeală, astfel fiind cert că scurgerile provin anume din apartamentul deținut de Elena Dorogan la etajul 2.

Aproximativ la ora 22:30, din partea Elenei Dorogan s-a prezentat o persoană, care a deschis ușa la locuință.

Astfel, a fost stabilit că scurgerea de apă s-a produs din cauza spargerii furtunului de cauciuc care racorda blocul sanitar la magistrala de apă rece.

A relatat că pardoselile din locuința Elenei Dorogan la fel erau acoperite de apă, iar la fața locului au fost chemați de urgență meșteri care au înlăturat furtunul defectat și i-au blocat pârâtei conducta de apă din blocul sanitar.

Persoana care a deschis ușa din apartamentul nr. XX, Conghiz Ghiulialiev a explicat că în apartament nu locuiește nimeni de mai mult timp, iar Elena Dorogan se află în afara țării, dar nu știe concret unde și când aceasta va reveni.

La aceeași dată, administratorul blocului a efectuat poze în ambele locuințe și a întocmit un act constatator despre producerea inundației.

A notat că anterior cu doi ani, locuința sa a fost supusă reparației capitale, iar în rezultatul inundației imobilul a fost devastat în totalitate.

Din tavane continuă să se scurgă apă, iar apartamentul este debransat de la energia electrică.

Atât plăcile de gips-carton de pe tavane, cât și parchetul din cele trei odăi s-au umflat de la apă și au început să se deformeze, lustrele și lămpile nu mai funcționează, iar întreg mobilierul, electrocasnicele și tehnica de calcul au fost deteriorate.

A apreciat că valoarea prejudiciului material cauzat în urma aceste inundații, la moment, constituie suma de 320 000 lei, iar cuantumul total al cheltuielilor necesare pentru reparația imobilului inundat urmează a fi stabilit prin efectuarea unei expertize judiciare în domeniu.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 166-167, 174-175 CPC, art. 1413, 1422 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Elenei Dorogan în beneficiul său a sumei de 320 000 de lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată

La 24 septembrie 2018, Edgar Niculcea a depus o cerere de concretizare a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat încasarea din contul Elenei Dorogan în beneficiul său a sumei de 348 145,47 de lei cu titlu de cheltuieli de reparație a locuinței și a sumei de 114 260 de lei, ce constituie valoarea mobilierului și a tehnicii deteriorate.

La 18 martie 2019, Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea sumei de 348 145,47 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat bunului imobil, a sumei de 114 260 de lei cu titlu de cost al lucrărilor de restaurare a mobilierului,

a sumei de 3827,71 lei – cheltuieli de transportare a deșeurilor și taxi, a sumei de 1456 de lei și 250 de euro pentru închirierea unui apartament pentru trai, a sumei de 416,82 lei pentru serviciile comunale, a sumei de 24 600 de lei cu titlu de venit ratat, a sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 21 noiembrie 2018, a fost atras în prezentul proces în calitate de intervenient accesoriu Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 75.

Prin hotărârea din 8 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasat din contul Elenei Dorogan în beneficiul lui Edgar Niculcea prejudiciul material în mărime de 468 106 de lei, suma de 250 de euro calculați în lei moldovenești conform cursului valutar la BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 150 de lei cu titlu de taxă de stat.

A fost încasat din contul Elenei Dorogan în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 14 044,53 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Întru argumentarea soluției adoptate, prima instanță a reținut că fapta cu caracter ilicit săvârșită de către Elena Dorogan s-a manifestat prin inacțiune, și anume nu au fost întreprinse măsuri în vederea respectării drepturilor și intereselor legitime ale vecinilor, inclusiv dreptul de proprietate și integritatea proprietății, consfințit atât prin normele constituționale, cât și prevederile Codului civil.

La fel, săvârșirea respectivei fapte a fost constatată prin Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 02 din 8 august 2018, precum și prin Actul de constatare din 23 august 2018, întocmit de grupul de lucru format din reprezentanții autorității publice locale, iar prejudiciabilitatea faptei ilicite s-a manifestat atât prin atentarea la valori ocrotite de normele de drept (precum dreptul de proprietate), cât și prin cauzarea de daune lui Edgar Niculcea.

Pe cale de consecință, prima instanță a concluzionat asupra admiterii integrale a pretenției lui Edgar Niculcea cu privire la încasarea prejudiciului material, format din suma de 348 145,47 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat bunului imobil, suma de 114 260 de lei cu titlu de cost al lucrărilor de restaurare a mobilierului, suma de 3 827,71 de lei – cheltuieli de transportare a deșeurilor și taxi, suma de 1456 lei și 250 euro pentru închirierea unui apartament pentru trai; suma de 416,82 lei cu titlu pentru serviciile comunale.

Pe de altă parte, prima instanță a conchis asupra respingerii pretenției lui Edgar Niculcea cu privire la repararea prejudiciului moral, or, în speță, nu au fost prezentate probe care să ateste suportarea prejudiciului moral pretins.

Prin decizia din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal și menținută hotărârea din 8 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal, casată decizia din 11 decembrie 2019 și remisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal, casată parțial hotărârea din 8 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în partea încasării prejudiciului material și emisă în această parte dată o nouă hotărâre.

A fost încasată din contul Elenei Dorogan în beneficiul lui Edgar Niculcea suma de 348 145 de lei cu titlu de prejudiciu material în urma inundației apartamentului.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a stabilit în mod eronat cuantumul prejudiciului material, încasat în beneficiul lui Edgar Niculcea, prin prisma probelor anexate la dosar.

Astfel, prejudiciul material în urma inundației apartamentului a fost reflectat și respectiv reținut de prima instanță conform Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 02 din 8 august 2018, însă potrivit parafei aplicate pe Raport, precum și potrivit informațiilor de pe pagina web a Ministerului Justiției al Republicii Moldova, competența expertului judiciar Anatol Achimov se limitează la cercetarea obiectelor imobiliare, materialelor de construcții, construcțiilor și a altor documente, la partajarea imobilului și determinarea modului de folosire a sectoarelor de teren, precum și evaluarea bunurilor imobile și utilaje.

Prin urmare, a remarcat instanța de apel că expertul Anatol Achimov nu deține competența legală de a evalua pagubele materiale pricinuite bunurilor aflate în apartamentul nr. XX din bd. XXXXX mun. XXXXX, la momentul producerii inundației.

În acest context, instanța de apel a învederat că pretențiile lui Edgar Niculcea privind încasarea sumei de 348 145,47 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat bunului imobil au fost confirmate, pe când costurile lucrărilor de restaurare a mobilierului, în sumă de 114 260 lei sunt irelevante și neprobate corespunzător.

La 16 august 2021, Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea încasării sumei de 207 304,58 lei și emiterea în partea dată a unei noi hotărâri de încasare din contul său în beneficiul lui Edgar Niculcea a sumei de 140 840,42 de lei cu titlu de prejudiciu material sau, după caz, remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu s-a expus asupra corectitudinii calculelor efectuate în privința lucrărilor de reparație a apartamentului nr. XX din bd. XXXXX mun. XXXXX, prin același Raport de expertiză.

Având în vedere că la materialele cauzei nu au fost prezentate înscrieri cu implicarea unor companii de construcții/reconstrucții pentru repararea apartamentului, cheltuielile de asigurare socială și medicală, beneficiu de deviz, TVA și salariu urmează a fi excluse.

Mai mult, Edgar Niculcea nu a prezentat instanței vreun bon de plată, factură fiscală sau un contract de antrepriză care să confirme faptul suportării cheltuielilor care pot include suma serviciilor menționate, astfel suma de 207 304,58 de lei urmează a fi exclusă, ca fiind irelevantă și neprobată.

Pe de altă parte, a accentuat că instanța de apel a răspuns la erorile constatate de către instanța de recurs prin expunerea unor texte de norme, fapt ce nu poate fi încadrat într-o argumentare calitativă și într-o apreciere convingătoare a faptelor.

A susținut că instanța de apel a lăsat fără apreciere aspectul contradictoriu dintre actul de constatare din 5 august 2018 și cel din 23 august 2018, or, din primul se înțelege că a fost inundată o parte din apartament, iar din cea de-a doua se distinge deteriorarea completă a imobilului.

A mai subliniat că instanța de apel nu a elucidat faptul că multiplele copii ale recipiselor prezentate, prin care niște persoane recunosc faptul perceperii unor sume de bani de la Edgar Niculcea, nu pot avea calitatea de probă în condițiile în care aceste persoane nu au fost identificate, nu au fost indicate dovezile de îndeplinire a acestor lucrări și dovezile de plată a acestora.

La 27 septembrie 2021, Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a declarat că instanța de apel incorect s-a expus în privința competențelor expertului Anatol Achimov în evaluarea bunurilor, reflectate în Raportul de expertiză nr. 02 din 8 august 2018, în ceea ce ține de costul lucrărilor de restaurare a mobilierului și a altor bunuri, care constituie suma de 114 260 de lei, lăsând fără apreciere și alte probe anexate la dosar referitor la acest capitol.

La 4 noiembrie 2021, în adresa Elenei Dorogan, lui Edgar Niculcea și CCL nr. 75, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 145 vol. III).

La 26 noiembrie 2021, Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal a depus referință la recursul declarat de Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea, solicitând respingerea acestuia.

La 3 decembrie 2021, Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea a depus referință la cererea de recurs depusă de Elena Dorogan, solicitând respingerea acestuia ca neîntemeiat.

La 3 decembrie 2021, Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea a depus cerere de concretizare a cerințelor din recurs, prin care a solicitat

admiterea recursului, casarea deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în partea prin care a fost respinsă încasarea sumei de 114 260 de lei în beneficiul său, cu menținerea hotărârii primei instanțe în partea încasării sumelor de 348 145 de lei și 114 250 de lei.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție nu au parvenit alte referințe prin care părțile și/sau participanții la proces să-și expună poziția față de temeiurile recursurilor.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă faptul că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 19 iulie 2021, ceea ce se atestă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 101 vol. III), însă lipsesc probe care ar confirma recepționarea acestuia de către destinatari.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 16 august 2021 și, respectiv, 27 septembrie 2021, în termenul legal.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, criticile aduse împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău în recursul concretizat depus de către Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea la 3 decembrie 2021, nu pot fi avute în vedere, întrucât acestea au fost formulate mult după termenul legal de motivare a recursului.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal și Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal și Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal și Edgar

Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Elena Dorogan, reprezentată de avocatul Iuliana Pascal și Edgar Niculcea, reprezentat de avocatul Ludmila Niculcea.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Mariana Pitic

Ala Cobăneanu